

Müüdnud!

1. Moosese 37:17–28

„Müüdnud“ on kolmanda seikluse „Halvast heaks“ esimene piiblilugu, mis on tervenisti trükitud raamatus „Suur Piibliseiklus“.

SEIKLUSE ALGUS...

Kirjakoha lugemine

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: tutvustada selle tunni piiblilugu

Abivahendid: Piiblid või raamatud „Suur Piibliseiklus“ (kumbki ei ole kohustuslik)

1. Alustage seiklust sellega, et otsite Piiblist üles ja loete kirjakoha 1. Moosese 37:3a: „Jaakob armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg.“
2. Mida see kirjakohut ütleb tänase piibliloo kohta?
3. Kas seal on mainitud mõnda inimest või kohta?
4. Mis sa arvad, millest täna juttu tuleb?
5. Julgusta lapsi ära arvama, millest tunnis juttu tuleb. See aitab lastel olla aktiivsemalt tundi jälgimas ja arendab nende etteaimamisvõimet.

Teemalaul

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: ülistada koos Jumalat

Abivahend: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

Alusta Suure Piibliseikluse iga tundi hoogsa lauluga, mille lapsed alati kergelt ära tunnevad ja mida nad kaasa laulda oskavad.

Ajajoon

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: mõista, milline koht on sellel konkreetsel piiblilool Jumala ja

Tema rahva pikemas (aja)loos

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“, Piibli ajajoon

1. Milline koht on sellel piiblilool Jumala ja Tema rahva pikemas (aja)loos?

Otsi välja raamatu „Suur Piibliseiklus“ lk 19 paremal servas asuv ajajoon. (Võib ka näidata, et see on Vana Testamendi ajajoon ja raamatu teises osas on samasugune ajajoon Uue Testamendi lugudega. Kui sinu rühma lapsed ei tunne veel Piibli ülesehitust, siis näita neile, et Piibel jaguneb kaheks testamendiks ning need omakorda jagunevad raamatuteks, peatükkideks ja salmideks.)

2. Vaadake selle ajajoone märgitud osa, kus on kirjas kolmanda seikluse viis piiblilugu. Milline koht on sellel seiklusel Jumala suures loos?

Milline koht on tänasel lool kolmanda seikluse viie loo hulgas?

3. Kui on kasutada veel mingeid teisi Piibli ajajooni, siis arutlege, kuhu see Piibli kirjakoht sellel ajajoonel sobitub. Kas see on suure loo algusosas? Kas see on enne või pärast Jeesust? Mis veel kohe vahetult enne ja pärast seda lugu toimub?

Avaküsimused

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: ärgitada mõtteid selle piibliloo kohta ja seostada neid oma kogemustega

1. Arutlege nende küsimuste üle üheskoos. See oleks sissejuhatus tänasele piibliloole.

- Kui palju sa enda arvates väärt oled?
 - Milline sa välja näed?
 - Mida sa hästi oskad?
 - Mis sul on?
- Kirjuta üles oma väärtus rahasummas.
- Nüüd mõtle ja uuri järgi, mida arvavad sellest summast sinu perekond ja sõbrad. Kas nad on sellise summaga nõus?
- Kui sinu õde, vend või sõber oleksid müügiks, siis millist hinda võiks nende eest küsida? Miks?
- Vali nendest üks välja ja kujunda tema kohta reklaamplakat. Ära unusta rõhutada kõiki tema parimaid omadusi!

Mäng

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõelda sellele, kuidas ja millal võivad asjad elus valesti minna

Abivahendid: väikesed kaardid, mis on ühelt poolt kõik valged, aga teine pool on värvitud pooltel kaartidel rohelisteks ja teistel punaseks; täringud

1. Sega kaardid ära ja aeta need lauale, nii et valge pool jääb nähtavale.

2. Lapsed võtavad ritta ja viskavad kordamööda täringut. Igaüks liigub edasi selle arvu samme, kui palju täringusilmi ta visates sai (astuma peab kand vastu varvast, sohki teha ei tohi!).

3. Järgmise täringuviskamise ringi ajal tuleb lisaks ka võtta üks kaart. Kui kaart on roheline, siis saab laps liikuda edasi kahekordse täringusilmade arvu võrra samme. Kui kaart on punane, tuleb minna tagasi algusesse.
4. Tehke samuti ka kolmas ja neljas ring.
5. Peale viiendat ringi selgub võitja – selleks on laps, kes on jõudnud kõige kaugemale.
6. Seleta lastele, et terve kolmanda seikluse jooksul kohtame inimesi, kelle elus on head ajad (nagu siis, kui tõmbad selles mängus roheline kaardi) ja halvad ajad (nagu siis, kui tõmbad punase kaardi ja pead otsast peale alustama), aga Jumalal on nende inimeste elude jaoks oma plaan. Kolmandas seikluses räägitakse mitmetest inimestest, aga alles viienda loo lõpus selgub, kes on Jumala suure loo selles osas võitjad. Ütle lastele, et neil tuleb selles seikluse osas väga tähelepanelikult sündmusi jälgida, sest alati ei ole nii selge, kes siis lõpuks ikkagi võidab.

SÜVENEME PIIBLILOOSSE

Piiblilugemine

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: kuulata piiblilugu või lugeda seda ise ja mõista selle loo konteksti

Abivahendid: Piiblid, raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Tausta loomine

Jutujärg...

Jumal oli töötanud Jaakobile suurt perekonda – ja tõepoolest, tal oli 12 poega! Aga ta ei olnud neile väga tark isa. Ta hellitas oma lemmikpoega Joosepit nii palju, et vennad hakkasid Joosepit vihkama. Ka Joosep ei suutnud oma suud kinni hoida ja rääkis aina oma erilistest unenägudest ja oma kuuest. Joosepi elu oli kohe muutumas...

2. Lugege koos

Lase lastel otsida oma Piiblist või „Suure Piibliseikluse“ raamatu 14. leheküljelt välja 1. Moosese 37:17–28.

Loe selle kirjakoha tekst neile ette või lase lugeda mõnel lapsel, kes oskab soravalt lugeda. Teised jälgivad teksti oma Piiblitest.

3. Mis edasi sai...

Enne kui edasi lähete, võtke mõni hetk aega, et mõtiskleda selle üle, mida te just lugesite või kuulsite. Mis laste arvates Jumala loos järgmisena juhtub? Olenevalt sellest, mis mõtteid nad avaldavad, selgita neile:

Mitu nädalat hiljem müüdi Joosep orjaks Pootifarile, kes töötas Egiptuse vaarao juures. Joosep oli nii usaldusväärne, et Pootifar andis kogu oma vara tema valitseda. Aga Pootifari naine valetas Joosepi peale ja Pootifar uskus teda. Ning just siis, kui Joosepi elu hakkas paremaks minema, heideti ta vangi.

Vaatame pilti

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: süveneda sellesse piibliloosse nägemismeele kaudu

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Otsi üles väike pilt „Müüdud!“ raamatu „Suur Piibliseiklus“ 20. leheküljel. Kirjeldage üksteistele, mis sealt pildilt paistab. Kuidas on sellel pildil kujutatud sündmusi ja inimesi, kelle kohta just lugesite?
2. Ava leheküljel 21 ja 22 asuv suur pilt. Leia üles, missuguses kohas pildil on „Müüdud!“.
3. Anna lastele piisavalt aega ja võimalust seda pilti uurida, sest sealt on võimalik väga palju huvitavat leida ja avastada.
4. Aita lastel seda kõike sõnadesse panna, küsides küsimusi, näiteks:
 - Kes on pildil?
 - Mis seal toimub?
 - Kas sa mäletad, mis toimus enne seda?
 - Kas sa oskad selle pildi järgi kogu loo jutustada?
 - Mis sa arvad, mis edasi saab?

Uuri Piiblit

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: mõista, millest see piiblilugu tegelikult räägib

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“

1. Vastake koos küsimustele raamatu „Suur Piibliseiklus“ 23. leheküljel.
 - Kelle moodi oled sina kõige rohkem selles loos? Miks sa nii arvad?
 - Ruuben ei olnud nõus oma vendade plaaniga Joosep ära tappa, aga ta hoidis oma plaani salajas. Kuidas saaksid sina seista selle eest, mis on õige, kui teised ei ole õiglusest huvitatud?
 - Kas sa oled kunagi tundnud, nagu oleks kõik sinu vastu ja väljapääsu ei ole? Arutlege selle üle koos.

Kas sa teadsid...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: saada teada olulisi asju Piibli kohta

Abivahendid: raamatud „Suur Piibliseiklus“ (ei ole kohustuslik)

1. Õpi uusi asju Piibli kohta nendest faktidest.

Orjad

Orjakaupmehed maksid orja eest kindlaksmääratud summa: 20 hõbetükki (umbes 200 grammi). Tänapäeva rahas oli Joosep väärt umbes 1000 eurot. Seda pole just palju, eks? Kas sa teadsid, et ka tänapäeval on veel orje? Miljoneid inimesi- isegi lapsi- ostetakse ja müüakse, kuigi see on seadusega keelatud.

Hõimud

Ismaeliitide ja midjanlaste hõimud elasid Egiptuse lähedal ja olid omavahel nii tihedalt seotud, et nende nimed aeti sageli segamini. Nad mõlemad põlvnesid Aabrahamist ja nägid sellepärast sarnased välja. Nad olid kaupmehed ja rändkarjused (nomaadid), kes parema elu ja töö otsingul pidevalt rändasid.

Egiptus

Selleks ajaks, kui Joosep Egiptusesse jõudis, olid püramiidid ja sfinks seal olnud juba sadu aastaid. Egiptus oli rikas ja kõrgelt arenenud riik.

Kuldsalm

Kestus: 5–10 minutit

Eesmärk: õppida pähe selle piiblitunni kuldsalm

Abivahendid: trükitud salm väikesel lehel iga lapse jaoks kaasavõtmiseks

1. „Jaakob armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg.“ 1. Moosese 37:3a

Ütle lastele, et nad kujutleksid ennast uudistelugetajaks, kui nad seda salmi ette loevad. Lase neil kasutada erinevaid lugemisstiile ja hääletoone, näiteks tõsine ja šikk või ärevil, nagu päeva olulisemat uudist edasi andes, või jäljendades spordireporterit rääkimisviisi.

SEIKLEME

Laulame

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: koos Jumalat ülistada

Abivahendid: Võib kasutada fonogrammi või laulu CD-lt, kui see võimalus on olemas.

1. Laulge üheskoos, ülistades Jumalat.

2. Kui on võimalik, siis lase laulul edasi kõlada järgmiste tegevuste taustaks.

Arutleme koos

Kestus: 10–15 minutit

Eesmärk: otsida ja leida vastuseid meie ja teiste küsimustele selle piibliloo kohta

Abivahend: koduleht www.suurpiibliseiklus.com arutelu ajal

Suur Piibliseiklus julgustab lapsi küsima küsimusi iga piibliloo kohta. Oluline on, et lapsed küsiksid seda, mida nad *tegelikult* tahavad teada. Pühapäevakooli õpetajal (vanematel, vanavanematel, õdedel-vendadel, juhtidel, sõpradel vms) tuleb siis nendele küsimustele vastused leida. Osa küsimusi ja vastuseid on ära toodud ka internetis www.suurpiibliseiklus.com.

1. Meie küsimused

Kui sinu rühma lastel on juba tekkinud küsimusi selle piibliloo kohta, siis on just praegu õige aeg hakata neile vastuseid otsima. Julgusta lapsi küsimusi ja mõtteid jagama.

Kas on mingi küsimus, mis on laste jaoks selle loo põhiküsimus? Mis on see, mis selle loo puhul kõige rohkem segaseks jääb või häirib? See võib olla miski, mis tundub neile ebatõenäoline või võimatu; miski, mis jääb arusaamatuks, või sõnad, millest nad lihtsalt aru ei saa. Lastel võib olla palju küsimusi! Anna neile võimalus küsida!

2. Meie vastused

Otsige üheskoos vastuseid tekkinud küsimustele. Kui rühm on suur, siis jaga see väiksemateks gruppideks ning vaata, milliseid vastuseid lapsed ise leiavad. Parim oleks, kui igal sellisel väiksemal grupil oleks ka oma täiskasvanust juhendaja. Kui aga rühm on väike, siis jagage ühiselt küsimusi ja leidke neile vastuseid. Arutle koos lastega ja ära anna neile liiga kiiresti valmisvastuseid.

Oma küsimusi ja vastuseid saate jagada ka teistega veebilehel www.suurpiibliseiklus.com. Lastele teeb see jagamine arutelu põnevamaks ja vahetumaks. Samalt veebilehelt on võimalik leida ka üle maailma teiste laste küsimusi ja vastuseid nendele küsimustele.

3. Teiste küsimused

Räägi lastele Hattie'st ja lugege koos tema küsimust.

Hattie on 8-aastane ja elab Inglismaal. Talle ei meeldi üldse köögivilju süüa! Hattie luges seda piiblilugu koos oma ristiisaga. Hattie tahtis teada: „Miks nad sõid pärast seda, kui nad olid Joosepi kaevu visanud?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Hattie küsimusele?”
Ka siin võid jagada suurema rühma väiksemateks gruppideks, et igaühel oleks võimalik sõna võtta.

Camila luges seda piiblilugu koos oma ema Nataljaga. Camila on 10-aastane ja ta elab Argentiinas. Talle meeldivad seiklusjutud ja ujumine. Camila imestas: „Miks nad müüsid Joosepi nii odavalt?”

Küsi oma rühma lastelt: „Kuidas teie vastaksite Camila küsimusele?”

4. Teiste vastused

Hattie küsimusele vastas ka tema ristiisa Jonathan. Loe Jonathani vastus lastele ette: „Tõenäoliselt viis Joosep vendadele süüa, kui ta neid vaatama läks. Väljadel, kus Joosepi vennad lambaid karjatasid, ei olnud kauplust, kust süüa osta. Arvatavasti olid vennad toitu ka ise kaasa võtnud, aga kui see otsa sai, pidi keegi kodust söögipoolist juurde tooma. Vennad tahtsid Joosepilt toidu kätte saada, enne kui nad ta kaevu lükkasid. Ma arvan, et nad istusid peale seda kohe sööma, kuni toit veel värske püsis. Ja muidugi on kellegi kaevu lükkamine raske töö, nii et nad pidid olema näljased!”

Camila küsimusele vastas ka tema ema Natalja. Loe Natalja vastus lastele ette: „Camila, kui palju sinu arvates on inimene väärt?”

Camila vastas: „Miljoneid ja miljoneid ... Inimene on hindamatu!”
Natalja oli nõus: „Jah, ma usun, et Jeesus ütleks samuti, et inimene on väärt rohkem kui kogu maailma raha. Samas nendel kaugetel aegadel müüdi inimesi orjadeks mõne mündi eest. Aga ma arvan, et Joosepi vennad ei olnud huvitatud rahast, nende suurim soov oli vennast vabaneda. Nad ei suutnud taluda tema hooplemist või seda, kuidas nende isa Jaakob teda eelistas teistele. Sellepärast otsustasid nad ta tappa. Selliseid asju juhtub ka tänapäeval, aga miski ei õigusta teise inimese tapmist. Jumal ei kiida seda heaks, see on patt. Kui meil on probleeme, saab Jumal olla abiks õigete lahenduste leidmisel!”

Võrrelge neid vastuseid enda vastustega. Mis on sarnast ja mis erinevat?

Jagage oma vastuseid Isabeli küsimustele teistega, saates need e-posti aadressile info@avatudpiibel.ee. Samalt aadressilt on võimalik küsida ka

rohkem infot küsimise ja vastamise kohta kodulehel
www.suurpiibliseiklus.ee.

Proovi järele...

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: väljendada seda, kuidas see piiblilugu seondub meie igapäevaeluga

Abivahendid: joonistustarbed

1. Kuhu sa kuulud? Joonista iga lapse jaoks paberile suure maja kontuurid.
2. Lase lastel maja sisse joonistada inimesed ja loomad, kes kuuluvad nende kodusse, kus nad elavad.
3. Räägi lastele inimestest, kes elasid sinuga koos, kui olid nende vanane. Võrrelda oma kodusid. Mis on sarnast ja mis on erinevat?
4. Julgusta lapsi lisama pildile sõnu või kujundeid, mis väljendavad seda, et Jumal valitseb kõige ja kõigi üle seal majas.

Räägi Jumalaga

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: vestelda Jumalaga nendel teemadel, mis sellest piibliloost välja kasvasid

1. Rääkige Jumalale oma perekonnast. Täna Teda selle eest, et Tema on head plaanid igaühe jaoks nendest.

Kolmanda seikluse palveaeg

Kestus: 10 minutit

Eesmärk: keskendumine Jumalale selle seikluse kaudu

Abivahendid: paberid ja pliiatsid

1. Selle seikluse jooksul koostage oma „Joosepi elu ajajoon“. Seda võib teha igaüks eraldi, aga ka väikestes gruppides, esitades kogu info suure plakatina.
2. Joonistage lihtne graafik, mis kujutab Joosepi elu kõrg- ja madalpunkte. Ta alustas kõrgpunktiga, kus ta oli oma isa lemmikpoeg (1. Moosese 37:3), kuid peagi saabus madalpunkt, kus ta müüdi orjaks. Siis taas kõrgpunkt, kus ta oli Pootifari vara valitseja (1. Moosese 39:4), ja peale seda madalpunkt, kus Joosep pandi vangi (1. Moosese 39:19), ning siis väga kõrge punkt, kus Joosepist saab kogu Egiptuse valitseja.
3. Tuleta lastele meelde, et Joosep teadis, et see kõik oli osa Jumala plaanist. Jumal lubas Joosepil minna Egiptusesse, et ta saaks päästa oma

perekonna ning sellega kindlustada selle täitumise, mida Jumal oli töötanud Aabrahamile ja tema järeltulijatele.

4. Rõhuta, et Jumal suutis ja halvad olukorrad heaks pöörata. Ta suudab seda ka praegu!

5. Räägi lastega sellest, mida nad tahavad oma elus korda saata ja kelleks saada. Kuula neid ja tunne huvi nende soovide ja püüdluste vastu. Kinnita neile, et Jumalal on nende tuleviku jaoks plaan ja Jumal on nendega läbi kogu nende elu, just nii nagu ta oli Joosepiga.

6. Palu laste tuleviku pärast, et Jumal oleks nendega ja kasutaks neid oma eesmärkide täideviimisel.

Enne kui lahkute...

Kestus: 5 minutit

Eesmärk: võtta kokku see, millest on selle tunni jooksul räägitud, mida on avastatud ja kogetud

Abivahendid: kaardikesed, kus on kirjas seiklusesse kuuluvate piiblilugude pealkirjad; mõtisklusvihikud või paberilehed.

1. Iga tunni lõpus või iga seikluse lõpus (st iga viienda tunni lõpus) märkige endale kaardi peale ära, missugused osad Suurest Piibliseiklusest on läbitud.

2. Märki oma avastused ja olulised mõtted sõnade, sümbolite või piltide abil selle jaoks võetud vihikusse või paberilehtedele. Julgusta lapsi oma avastusi ja olulisi mõtteid vestluses ka teistega jagama.